

STICHTING HET NATIONALE park
de Hoge veluwe

AANGETEKEND

Gedeputeerde Staten Provincie Gelderland
De heer P. Drenth
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

datum:	ONS kenmerk:	ONDERWERP:
29 mei 2019	A-190529-001	packagedeal

Geachte heer Drenth,

De Provincie Gelderland en de Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe hebben in 2012 middels de ondertekening van de zogenoemde Packagedeal afspraken gemaakt over de openstelling van een aantal ecopassages. Dit heeft als doel de vrije uitwisseling van populaties van diverse diersoorten te bewerkstelligen. Eén van de voorwaarden in die Packagedeal was het vrijwaren van de Stichting van nadeel dat de openstelling oplevert.

De recente grote instroom van edelherten heeft de Stichting ertoe gebracht de afspraken uit de Packagedeal tegen het licht te willen houden. De redenen hiervoor zet de Stichting hierna uiteen.

Gevolgen instroom edelherten voor bebossing en biodiversiteit

Zoals u weet monitort de Stichting de in- en uitstroom van wild en analyseert de Stichting de effecten van de migratie op de ontwikkeling van habitats en soorten binnen Het Nationale Park De Hoge Veluwe. In de periode 2010 – 2015 waren de absolute aantallen edelherten in het park en de in- en uitstroom van edelherten stabiel te noemen. Het verschil tussen het verwachte aantal dieren en het daadwerkelijk aantal getelde dieren, was in die periode gemiddeld 2% (+).

Uit deze monitoring is de Stichting recent gebleken dat het verschil tussen de verwachting van het aantal edelherten (op basis van de gegevens van het jaar daarvoor) en daadwerkelijke telling, in de jaren 2016, 2017 en 2018 gemiddeld tot ca. 51% (+) is toegenomen. In andere woorden, de afgelopen jaren zijn er jaarlijks gemiddeld 51% meer edelherten geteld, dan zou mogen worden verwacht (zie bijlage 1). Deze toename kan niet anders worden verklaard dan door migratie.

Het effect daarvan is een direct negatief verband met de bosverjonging (zie bijlage 2). Hierdoor komen de voor het Natura 2000-gebied geldende bosdoelen onder druk te staan en in relatie daarmee de biodiversiteit. De Stichting ziet dit bijvoorbeeld gebeuren doordat nu zo'n 70% - 80% van de jonge eikenbomen per jaar wordt aangevreten door de herten, waardoor deze niet door kunnen groeien tot een volwassen eikenbos waarmee het Natura-2000-doel 'oud eikenbos' in de toekomst mee in stand kan worden gehouden..

Het uitgangspunt van de Provincie en de Stichting is dat op de hele Veluwe, inclusief de gronden van de Stichting, het totaaloppervlak aan habitattypen in stand moet blijven, treedt de Stichting graag in overleg over de wijze waarop deze overlast op korte termijn kan worden verholpen.

Voorkomen schade aan flora en fauna in de toekomst

Vooruitkijkend maakt De Stichting zich ook zorgen om de recente ontwikkelingen omtrent de wolf.

De 12 provincies – vertegenwoordigd in het Interprovinciaal Overleg (IPO) – hebben op 24 januari het 'interprovinciaal wolvenplan' vastgesteld. In dit wolvenplan hebben de provincies, waaronder Gelderland, uitgewerkt hoe zij om zullen gaan met zwervende en territoriale wolven in Nederland. Hoewel het wolvenplan op een aantal onderwerpen goed is uitgewerkt en voorziet in een duidelijk plan van aanpak, kan de Stichting zich op een belangrijk punt niet in het wolvenplan vinden: er wordt namelijk voorbij gegaan aan de Natura-2000 gebieden en de instandhoudingsdoelen die daar moeten worden gehaald.¹ Het niet halen van de instandhoudingsdoelen heeft praktische en juridische gevolgen voor de (beschermde) flora en fauna. Voor de Stichting gaat het hier over de positieve rol van de moeflons in het terreinbeheer dat noodzakelijk is voor een duurzame hoge biodiversiteit en de negatieve relatie tussen de moeflon en de wolf.

Het beheer van de Stichting is gericht op het duurzaam in stand houden van een hoge biodiversiteit, een gevarieerd landschap en een rijk gelaagd cultuurhistorisch erfgoed. Deze doelen vragen om actief beheer van natuur en landschap en het ontwikkelen van een zo goed mogelijke balans tussen natuurlijke ontwikkeling en menselijk ingrijpen. Hoewel de Stichting geen bezwaren heeft tegen de komst van de wolf naar Nederland, dient het in haar ogen mogelijk te zijn om ook voor deze soort een gecontroleerd beheer te voeren. Onderzoek wijst uit dat daar waar de wolf komt, de moeflon verdwijnt. Gegeven de de uiterst waardevolle rol van de moeflon in het open houden van het landschap, en het in stand houden van de daarmee verbonden veelal zeldzame biodiversiteit, dient het ook mogelijk te zijn om de wolf tijdelijk of langdurig te weren. Alleen zo kan de noodzakelijke balans tussen mens en

¹ <https://www.hogeveluwe.nl/files/PositieWolfNPDeHogeVeluwe1maart.pdf>.

natuur en de rijke biodiversiteit, landschappelijke variatie en cultuurhistorische gelaagdheid van de Stichting duurzaam in stand worden gehouden.

De Stichting pleit er dan ook voor om het Wolvenplan aan te passen of aan te vullen in die zin dat gecontroleerd beheer (vangen of afschieten) mogelijk wordt gemaakt niet alleen in geval mensen, maar ook vee, wilde faunasoorten en meer algemene natuurdoelen, door wolven worden bedreigd. Ontheffingen kunnen immers worden verleend ten behoeve van alle in de Wet natuurbescherming opgesomde belangen (art. 3.5 lid 5 Wnb). Dus niet alleen ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom (art. 3.5 lid 5, b°2 Wnb); in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid (art. 3.5 lid 5 b°3 Wnb), maar ook in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats (art. 3.5 lid 5 b°1 Wnb).

Hoewel de Stichting niet publiekrechtelijk verantwoordelijk is voor het naleven van internationale verdragen en het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen die gelden voor de Veluwe als Natura 2000-gebied, voelt zij zich als grondeigenaar wel verantwoordelijk als zij niets doet tegen de wolf die direct of indirect schade toebrengt aan beschermde flora-en/of faunasoorten.² De Stichting wil én kan het er niet op aan laten komen dat deze (mogelijk zelfs onherstelbare) schade ontstaat en maakt daarom graag ook op dit punt afspraken over de wijze waarop zij hiermee zal omgaan in te toekomst. Zolang daarover geen werkbare afspraken zijn gemaakt, vraagt de Stichting of u een andere effectieve optie ziet dan het sluiten van de ecopassages.

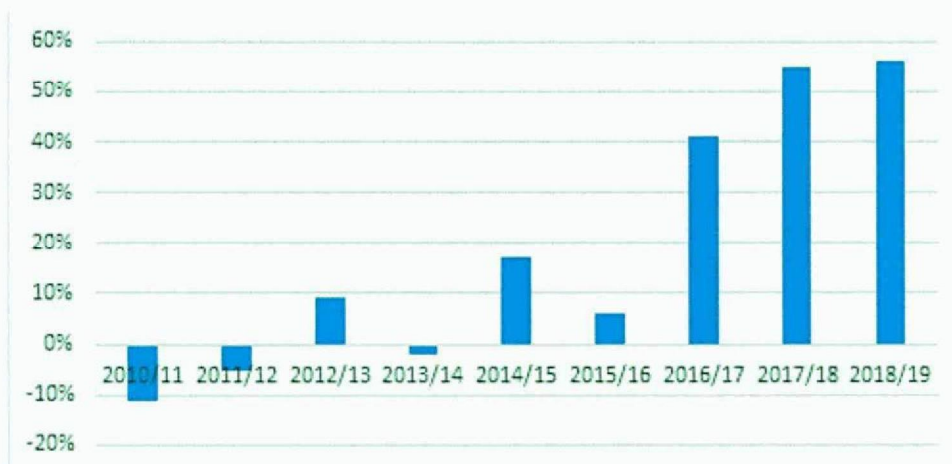
De Stichting hoopt inzichtelijk te hebben gemaakt waarom maatregelen en actualisering van de afspraken op korte termijn noodzakelijk zijn om recht te kunnen blijven doen aan het uitgangspunt van de afspraken uit 2012 dat op de hele Veluwe, inclusief de gronden van de Stichting, het totaaloppervlak aan habitattypen in stand moet blijven. Voor een gesprek hierover ben ik in ieder geval beschikbaar.

5.1.2e

² <https://www.hogeveluwe.nl/files/PositieWolfNPDeHogeVeluwe1maart.pdf>.

Bijlage 1.

Bijlage 2.

stichting Het Nationale park
De Hoge veLuwe

apeldoornseweg 250
7351 ta HOENDERLOO (gemeente ede)
www.HogeveLuwe.nl

PostNL

€8,45

Afz. 7351 TA 250

NEDERLAND

29.05.2019

NetSet MS 120538

030619Batch228

44520825

0004

